

SZABAD NÉP

A MAGYAR KOMMUNISTA PÁRT KÖZPONTI LAPJA

VL ÉVFOLYAM 131. SZÁM

ARA 60 FILLÉR

CSÜTÖRTÖK, 1948 JÚNIUS 10

57

Szombat délután három órakor
az Egyesülési Kongresszus
Hősök-terén tartandó
nagygyűléséről
a rádió helyszíni közvetítést ad

Pócspetriért felelni kell!

(V. M.) Bírák elé állanak a pócspetri bűnösök. Hét vádlott felel a statáriális bíróság előtt egy 2200 főnyi szabolcsi falu lakossága egyötödének fellátásáért és Takács Gábor rendőrfelvezető meggyilkolásáért. Első pillantásra helyi jelentőségű bűnyügről van szó. Mégis a tárgyalás előtt az ország minden zugából; falvakból, gyárakból, hivatalokból tiltakozó táviratok özönlének, a belügyminisztériumba meg a miniszterelnök-székre a dolgozó kisemberek kézzel írott leveleinek ezrei érkeznek, amelyek példászerűen szigorú büntetés kiszabását követelik a fettesek és felbujtók ellen.

A magyar nép megértette, hogy Pócspetri figyelmeztetés az egész ország számára. Igaz, csak egy Pócspetri van az országban, a zendülés elszigetelt jelenség. A reakció az istenhátamögötti kis elmaradt faluban is csak a lakosság egy kisebb részét tudta mozgósítani a demokrácia ellen és a véres pütkösi királyság mindössze egy óra hosszat tartott. De mindenki tudja, nem a reakció szándékain múlik, hogy az egész országot Pócspetri sorsára juttassák. Hiszen a Nyírség más falvaiban szervezetteretben ugyanerre készült a reakció és csak a demokrácia erejének, éberségének, parasztságunk józanágának, népünk békeszeretetének köszönhető, hogy ezek a kísérletek sorra kudarcot vallottak.

A háború befejezése óta a magyar dolgozók csak hallomásból, külföldi tapasztalatokból, Görögország és Ausztria példájából tudhatták, mit jelent az, ha valahol a reakció erőt kerekednek felül. Féltelesen országos uszítás után a reakciónak rövid időre sikerült egy kis részen áttörnie a magyar demokrácia sáncait és Pócspetrin átsuhan az ellenforradalom szele. *Cyilkosság, terror, rombolás, polgárháborús légkör* termelt a béke és nyugalom helyébe.

A pócspetri véres zendülés nyílt leleplezése az egyház palástja mögé bújó reakció politikai szándékainak. A katolikus hívők milliói az utóbbi időkben fokozódó nyugalansággal figyelték a katolikus egyház vezetőinek merev, elutasító magatartását a demokráciával szemben. Három esztendő alatt bebizonyosodott, hogy a katolikus egyház egyes magyarországi vezetői nem ismerik el a köztársaságot, nem vállalják a népi demokráciát, a nemzeti felemelkedés egyetlen útját, amelyet a magyar dolgozó nép túlnyomó többsége, — a katolikus hívők is — önkéntesen és szabadon választott. Pócspetri most nyersen és brutálisan megmutatta, hogy ezzel szemben mire törekszik a fekete reakció: az összes ellenforradalmi erők egyesítésére, a volt horthysta tisztek, a népnéző malmos, a nem igazolt tisztviselők szövetségének vezetésére, a régi rendszer visszaállítására. Ennek érdekében gyilkosságok, zendülések, az ország rendjének, békéjének, nyugalomának felborítására tör.

Pócspetrin átmenetileg megvalósult Esztergom akarata.

Mindszenty pásztorleveleket írt, Szabolcsban megyei papi értekezletet hívtak össze, Asztalos János a szószékről uszított és a félrevezetett, felizgatott hívők megröhamozták a községházát. „A primás pásztorlevelei hatottak rám” — vallja a felbujtó pap. „A plébános úr szavai szerint cselekedtünk” — hangoztatják a hívők.

„Üresnek lesnek a templomok... sőt papjaitok sem lesznek” — így rémítette Mindszenty május 11-i pásztorleveleiben híveit és papjait. „Védjétek meg egyházatokat és Krisztus királyt a pogány önkénnyel szemben” — uszított a pócspetri pap néhány nappal később és a vallásos jelszavakkal félrevezetett hívők felláztak az előttiük pogánynak, vallásüldözőnek beállított demokrácia ellen. „A ti ellenségeitek a sátán, mint ordító oroszán körüljár, keresvén, akit elnyeljen” — így rágalmazta a primás május 29-i pásztorlevelében a demokráciát. Asztalos János lefordította a falu nyelvére a keneteljes bibliai idézetet: „Minden eszközzel harcoljatok az egyházért! Pusztuljanak az árulók! Így vezet az út Esztergomból a megyei értekezleten át Pócspetribe — és onnan a statáriális tárgyalásra.

„Csak azért vagyunk felelősek, ami a templomban történik”, válaszolta egy pap a kispesti főjegyzőnek, aki a pócspetri eseményekre utalva figyelmeztette őt felelőtlen uszításának veszedelmes következményeire. Eszerint a statáriális bíróság előtt nem a vádlottak padján, hanem a hallgatók körében volna helye a fővádlottnak, mert papi ruhában és a szószékről követte el bűnét? Nem. Ez a demokrácia szégyene, az igazságszolgáltatás megcsúfolása volna. Elégszer figyelmeztették hivatalosan a katolikus egyház papjait: templomaik nem jelenthetnek menedéket a reakciónak, papi talárjuk nem biztosíthat védelmet számukra, ha szembe fordulnak a demokráciával.

A pócspetri eset véres szüzenfölt a magyar demokrácia vértelen fejlődésének történetében. A magyar nép elégtételt követel a példátlan provokációért: szigorú ítéletet elsősorban a felbujtóra és a gyilkosra, de a félrevezetett bűnösöknek is bűnhődniük kell. Elmaradottságuk, tudatlanságuk azonban parancsolóan kötelezi a demokráciát arra, hogy közoktatásunk megjavításával, az egységes demokratikus oktatási rendszer megteremtésével minél előbb ves-sünk véget az ország egyes részeiben még mindig uralkodó szüzen-teljes szellemi elnyomásnak és kulturális elmaradottságnak. Így lesz teljes és igazságos a magyar demokrácia ítélete a pócspetri ügyben, amelyből népünk minden rendű és rangú ellenségének meg kell tanulnia, hogy aki megpróbálja felborítani országunk békéjét, rendjét, nyugodt építőmunkáját, annak lakolnia kell.

A Szovjetunió hatalmas gazdasági fellendülése lehetővé teszi a baráti országok fokozott megsegítését

— írja a moszkvai Pravda

A moszkvai rádió bejelentette: Sztálin generalisszimusz a magyar kormány kérésének teljesítése után a román kormányhoz a jóvátétel csökkentésére vonatkozó kérésére válaszolva közölte *Groza* román miniszterelnökkel, hogy a szovjet kormány megvizsgálta a román kormány kérelmét és folyó évi július 1-től kezdve 50 százalékkal csökkentette a hátralékos jóvátétel összegét.

A Pravda szerdai száma első oldalán közölte a jóvátétel csökkentésével. Hangsúlyozza, hogy Finnország, Magyarország és Románia jóvátétel terhének csökkentése fontos lépés a Szovjetunió és a másik három állam közötti barátság és együttműködés további megerősítéséhez.

A lap kiemeli, hogy a Szovjetuniót soha nem vezette a bosszú szándéka, csak arra törekedett, hogy lehetlenné tegye a háborús fenyegetés megismétlődését és elősegítse a volt csatlósállamok népeinek demokratikus fejlődését. A jóvátételekkel, amelyek csak részben térítik meg a Szovjetunió okozott hatalmas károkat, a Szovjetunió intő jelet akart állítani a támadás résztvevői elé.

A Szovjetunió és Németország volt szövetségesei között a viszonyi akkoriban még bizalmatlanság jellemzője — írja a Pravda. A nemzetközi reakció arra törekedett, hogy kiélezze a viszonyt a Szovjetunió és szomszédai között. A Szovjetunió következetes, békeszerető politikája, amely a kis- és nagynepek egyenjogúságának lenni-sztálini elvéből indul ki, valamint

a demokratikus erők megnövekedése Magyarországon, Romániában és Finnországban, békes és barátságos viszonyt alakított ki a Szovjetunió és az említett három állam között.

Ennek a fejlődésnek eredménye volt, hogy a Szovjetunió és múltbeli ellenségei között barátsági és kölcsönös segélynyújtási szerződések jöttek létre. A Szovjetunió hatalmas gazdasági fellendülése most

reális lehetőséget nyújt arra is, hogy fekozza a baráti országoknak nyújtott segítséget.

Magyarország szakított a múlttal

A Szovjetunió a jóvátétel követelések csökkentésénél figyelemmel volt arra, — folytatja a Pravda — hogy

Magyarország, Románia és Finnország háború utáni politikája szakított a múlttal és eddig lelkiismeretesen teljesítették a békeszerződésben aláírt jóvátételi kötelezettségeiket.

A szovjet kormány az a lépése újabb bizonyítéka a békére és a népek együttműködésére irányuló sztálini külpolitikának.

Az Izvesztija rámutat, hogy a szovjet közvélemény melegen üdvözi a magyar kormány lépését, mert a szovjet nép, amely államában a kommunizmust építi, létérdekének tartja a Szovjetunió és más népek baráti kapcsolatainak további kiszélesítését az egyetemes béke érdekében.

A franciákat nem értesítették a ruhrvidéki USA-kölcsönről

A londoni Daily Telegraph értesülése szerint hat hét alatt végrehajjták Nyugat-Németországban a pénzügyi reformot. A tárgyalások a legnagyobb titokban folytak, annyi azonban kiszivárgott, hogy tíz régi márkát váltanak át egy újra. Az is kiderült, hogy

a francia, amerikai és angol álláspont között éles ellentétek vannak az átváltási árfolyam kérdésében.

A tervezett pénzügyi reform, amely elsősorban a dolgozókat sújtja majd, máris nagy nyugtalanságot keltett Németországban.

A pénzügyi reform bevezetésével az amerikaiak teljessé szeretnék tenni a szaktudást Németország keleti és nyugati övezetel között. Ugyanakkor Robert Garner, a Világbank alelnöke a ruhrvidéki széniparnak nyújtandó

300 millió dolláros „kölcsönről” tárgyal a nyugatnémetországi angol-amerikai és német hatóságokkal. Jellemző, hogy Garner tárgyalásairól nem értesítették Franciaországot,

ami még inkább súlyosbítja a Schuman-kormány helyzetét. Párisi amerikai körök nyíltan hangoztatják: „Franciaország majd észreter”, ha el akarja kerülni a surlódást Amerikával.

Blum eladja Lotharingiát...

Az angol munkáspárt két megbízottja, Morgan Philips főtájkár és James Griffith

azért érkeztek Franciaországba, hogy rábeszéljék Blum „szocialistáit” a londoni hathatalmi értekezlet ajánlatának elfogadására.

Blum a Telepress jelentése szerint megegyezett az angol kiküldöttekkel és vállalkozott arra, hogy eladja a francia érdekeket és vezércikk-sorozatban foglalja állást a londoni határozatok mellett.

A sorozat első cikke már meg is jelent. A londoni Daily Worker értesülése szerint Blum

Lotharingiának, Franciaország egyik leggazdagabb ipari területe, Német-Németországhoz való csatolásáról is tárgyal.

Olyan hírek érkeztek, hogy az angol-százok a vasércet termelő Lotharingiát a Ruhrvidék részének tekintik. Figyelemreméltó, hogy Blum vezércikke felhívja az olvasók figyelmét: „Ne csak francia érdekeket nézzetek”. Ebből arra lehet következtetni — írja a Daily Worker —, hogy Blum a francia Lotharingiát is hajlandó odadobni az amerikai imperializmus Nyugat-Németországának.

Nyugtalanság Angliában — ársuhanás a londoni tőzsdén

Miközben az angol munkáspárt kiküldöttei rávették a francia szocialistákat az amerikai utasítások elfogadására, Angliában egyre növekszik azoknak a száma, akik nyugtalanul figyelik az Egyesült Államokból érkező egymásnak sokszor ellentmondó híreket.

Vandenberg szenátor kétségbeesett erőfeszítéseket tesz, hogy eredeti nagyságára állítsák vissza a Marshall-tervnek a képviseletét által csökkentett összeget.

Ha sikerül is elfogadtatnia Vandenbergnek javaslatát a szenátussal, akkor is nagyon kérdéses, hogyan dönt majd a szenátus és a képviselőház egyeztető bizottsága. Még nagyobb nyugtalanságot keltett Londonban az, hogy a Yorkshire Post diplomáciai tudósítója megerősíti azokat az értesítéseket, amelyek a foni leírtekezéséről szólnak. A londoni tőzsdén ezek miatt a hírek miatt napok óta állandó ársuhanás tapasztalható.

Párisi tudósítónk telefonjelentése:

Bidault mentegetőzik a külügyi bizottság előtt...

Schuman már a lemondás módzatairól tárgyal?

A nemzetgyűlés külügyi bizottságának szerda délutáni ülésén Bidault három óra hosszat mentegetőzött a hathatalmi konferencia döntéseivel kapcsolatban és igyekezett meggyőzni a külügyi bizottság tagjait az úgynevezett „ajánlások” helyességéről. Közben

kénytelen volt elismerni, hogy Franciaország sem a biztonság kérdésében, sem a Ruhrvidék ellenőrzésének kérdésében nem kapja meg azt, amit kért.

A külügyi bizottság összetétele természetesen biztosította a Schuman-kormány számára a többséget és így a külügyi bizottság elfogadta a londoni értekezlet döntéseit.

A külügyi bizottság döntése nem változtatja meg lényegesen a Schuman-kormány helyzetét, amely továbbra is súlyosnak tekinthető. Az igazi viharok a nemzetgyűlés ülésén várnak a kormányra. Így a külügyi bizottság döntésétől függetlenül lehetséges, hogy a „harmadik erő” kormányja rövidesen a múlté lesz. Az a 24 óra, amely a legutóbbi minisztertanács óta eltelt, hihetetlen mértékben súlyosabbá tette a régióta húzódo válságot, amely még szombatig is elhúzódhatik, miután a londoni javaslatok pénteken kerülnek a nemzetgyűlés elé.

Az is lehetséges azonban egyes információk szerint, hogy a szerda délelőtti újabb rendkívüli minisztertanács már

nem is a függő kérdések megoldásával foglalkozik, hanem in-

kább azzal, hogy maga válasz-sza meg a kormány lemondásának módját és ürigyét.

Most már egyáltalán nem bizonyos, hogy a nemzetgyűlés többsége ratifikálja a londoni javaslatokat. Könnyen lehetséges tehát, hogy Schuman előnyösebbnek tartja, ha egy belpolitikai kérdés kapcsán mond le. Ha ugyanis a nemzetgyűlés a londoni határozatok elvetésével kényseritően távozásra a harmadik erő kormányát, ez még az angolszászokkal fenntartott kapcsolatokra is veszélyt jelentene és növelné egy valóban demokratikus kormány hatalomra kerülésének esélyeit. Ezt pedig Schuman még bukásában is el szeretné kerülni.

Bármi legyen is a jelenlegi súlyos és megoldhatatlannak látszó válság kimenetele, a válság pusztá ténye eddig is számos franciának megmutatta már, hogy valóban az ország függetlensége és biztonsága forog kockán azért, mert a formális demokrácia ürügye alatt az ország legnagyobb pártját több mint egy év óta távollattartják a kormányzástól.

A francia közvélemény mind szélesebb rétegei kezdik megérteni, hogy a Francia Kommunista Párt törhetetlen következetes-séggel harcol a békéért,

a szabadságért, az igazi demokráciáért éppen azok ellen, akik idegen érdekek szolgálatában a náci Németországot akarják talpraállítani saját hazájuk előtt.

K. I.

Tovább javul az élelmiszerfelhozatal

Az Országos Közéllátási Hivatal jelentése szerint az élelmiszerfelhozatal ismét nagymértékben javult. A burgonyafelhozatal az előző hélinek csaknem két és félszerese: 1284 mázsról 3000-re emelkedett. A zöldség-

és zöldségzöldségfélékből 17.230 mázsá került fel a fővárosba. A szarvasmarha felhozatalánál minőségi javulás mutatkozott. Jelentősen emelkedett továbbá a gyümölcs, vágott baromfi felhozatala is.